



Brněnský

metropolitan

říjen 2025

Co přinese kreativní podzim?

Magistrát informuje
Projděte
se po novém
nádraží už dnes.
Ve virtuální realitě

Aktuálně
Na Fryčajově
v Obřanech začíná
velká rekonstrukce

Fotoreportáž
Orloj s občankou.
Na náměstí Svobody
stojí už 15 let

Kultura
Plánujme město
pro všechny, nejen
pro zdravé lidi
jezdící autem



Socio Info Point

Křenová 6, Brno

B | R | N | O



socialnipece.brno.cz



Poskytujeme komplexní
informační servis v sociální
oblasti.

Poradíme, jakým směrem
se vydat.

Podpoříme vás v péči o vaše
blízké.

**Nebojte se zeptat.
Poradna SIP je tu pro vás.**

800 140 800 | sip@brno.cz

**M | Brněnský
metropolitan**

Informační magazín občanů města Brna,
říjen 2025

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová,
J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek, Z. Obalilová,
T. Mima, K. Opálková

Vydavatel: statutární město Brno,
Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko,
Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,
e-mail: tis@brno.cz

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Šíření jakéhokoliv textu z tohoto vydání bez
písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),
21. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 19. 9. 2025, distribuce:
do 27. 9. 2025, poté je magazín k dispozici
v budovách Magistrátu města Brna, tramvajích
DPMB a na dalších místech

Inzerce: Český Domov Media House s.r.o.,
Pod Altánem 99/103, Praha 10 – Strašnice, 100 00
Iveta Šavelová, 724 274 181,
iveta.savelova@ceskydomov.cz

Tištěný náklad: 212 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Marie Schmerková

Další číslo: do 1. 11. 2025

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: [@brnomycity](https://www.instagram.com/brnomycity)



Letecky z Brna do Frankfurtu. Město a kraj chtějí další linku

Po leteckých linkách do Málagy a Říma chce mít Brno a Jihomoravský kraj další spojení, a to na jedno z největších letišť na světě a významný přestupní uzel – Frankfurt nad Mohanem. Nutná bude notifikace Evropské komise ohledně veřejné podpory, následně budou město a kraj hledat provozovatele. ■

(zug)

Nové oázy zeleně propojují odpočinek s přírodou

Další projekt z participativního rozpočtu Dáme na vás je hotový. V září se otevřely takzvané oázy zeleně v Medlánkách a Řečkovicích, kde si kolemjdoucí mohou odpočinout na lavičce, přečíst si zajímavosti nejen o životním prostředí z nových informačních tabulí, napít se z pítka nebo sledovat hnízdicí ptáky ve speciálně připravených budkách. Oázy zeleně oživují veřejný prostor a nabádají lidi k péči o stromy, úspoře vody a ke vzájemnému setkávání v příjemném prostředí. Stromy poskytnou návštěvníkům dostatek stínu, zatímco děti si užijí zábavu díky herním prvkům. Na místě najdete také krmítka či broukoviště plná života. Zároveň se aktuálně posuzují projekty letošního participativního rozpočtu. O jejich kompletním složení pro listopadové hlasování veřejnosti se dozvíte na paro.damenavas.cz. ■

(tam) | foto: MMB



Růžové se nemusí bát ani muži

Městská kampaň Brno v růžové už má stabilní místo v říjnovém kalendáři akcí.

Poutá pozornost na prevenci onkologických onemocnění a zve 4. října na zahajovací akci do Olympie. Ženy si pod odborným dohledem prohmatají prsa, pro muže budou k dispozici modely pro samovyšetření varlat a dermatolog příchodím zkontroluje mateřská znaménka. Nechybí informace o preventivních programech a celodenní doprovodný program, vše je zdarma. V dalších týdnech přijdou na řadu bezplatné přednášky, výstava před Mahenovým divadlem či koncert Martina Maxy (18. října v bazilice na Starém Brně, platí se vstupné). Programovou brožuru si stáhnete na zdravi.brno.cz. ■

(zug)



Nečekaná perioda může překvapit i zkušenou ženu, u dívek školního věku však může jít o zcela nepředvídatelné první krvácení v jejich životě. Aby byly dámské vložky stejně samozřejmá hygienická potřeba jako toaletní papír, nakoupilo je město do 56 základních škol, které o to projevíly zájem. Od ledna 2026 díky změně zákona budou vložky k dispozici ve všech školách.

Text a foto: Radka Loukotová



Projděte se po novém nádraží už dnes. Ve virtuální realitě

Jak bude vypadat nové brněnské hlavní nádraží, víme už nějakou dobu, ale představit si, jak se celá lokalita promění, je těžké. Proto vznikl virtuální model od společnosti Virtuplex, který pomáhá architektům a urbanistům při přípravě projektu. Nyní má i každý Brňan a Brňanka možnost zažít nádraží na vlastní kůži v pavilonu H na výstavišti. Prohlídky probíhají vždy ve středu a čtvrtky mezi 8. a 15. hodinou, trvají 40–45 minut a maximální počet účastníků ve skupině je osm. Rezervovat místo si můžete na webu nadrazi.bkom.cz. ■

(zob) | foto: BKOM

Rodiče, páry i nezadaní: přihlaste se o byt s nižším nájemným

Do 6. října je možné ucházet se o speciální byty, které město vyhradilo pro mladé páry i nezadané (do 40 let) a rodiče samoživitele. Ve všech těchto bytech je snížené nájemné, aby měl člověk čas stabilizovat se a případně si našetřit prostředky na další bydlení nebo mezitím získat třeba běžný obecní byt. U startovacího bytu pro páry je možné po čase status změnit na běžný obecní byt (za standardní nájemné dle lokality a stavu nemovitosti), takže v něm lze zakotvit nastálo. Zažádat lze i o více bytů současně, noví nájemníci a nájemnice se vybírají losem. Bližší informace hledejte na bydleni.brno.cz. ■

(ral)

Brno, co bude! Nové centrum ukazuje velké stavby



Město by se dalo přirovnat k perpetuu mobile, také se pořád zdánlivě bez vnějších zásahů pohybuje, rozpíná a mění. Že to není jen tak a s rozvojem se pojí mnoho práce, ukazuje Informační centrum rozvojových projektů v Brně.

Nové informační centrum se v září otevřelo na Panenské ulici v přízemí Domini Parku, kde dříve sídlila pobočka TIC BRNO. Každý Brňan a Brňanka se tak může seznámit s městem budoucnosti. Tvář Brna v blízké i vzdálenější době budou významně utvářet velké infrastrukturní a dopravní projekty. Patrně nejvíc to bude platit o novém hlavním nádraží, jehož stavba se připravuje v oblasti kolem nynějšího dolního nádraží. V informačním centru si prohlédnete nejen model nádraží, ale také celou čtvrť Trnitá, která zde vyroste. Strůjcem změn není jen městská správa, proto na fungování centra spolupracuje také Ředitelství silnic a dálnic a Správa železnic. Tyto společnosti zde prezentují třeba velký městský okruh a aktuálně chystanou mimoúrovňovou křižovatku Ostravská radiála. Více se dozvíte také o vysokorychlostních tratích, které v budoucnu protnou Brno. Z projektů města se prezentuje tramvaj na Kamechy, výstavba tratě v Bystřici již začala.

Informační centrum rozvojových projektů je otevřeno každý všední den od 9 do 18 hodin. V plánu jsou zde také akce pro veřejnost – například se chystají komentované prohlídky modelu nádraží a další. Podrobnosti najdete na webu cobude.brno.cz v záložce Centrum rozvojových projektů. Prezentované stavby se budou obměňovat, aby se návštěvníci dozvěděli vždy něco nového.

Zdeňka Obalilová | foto: Marie Schmerková

Proluku na třídě Kapitána Jaroše vyplní bytový dům. Ten tu kdysi stával, ale byl zničen při bombardování v roce 1944. Nyní se zpracuje architektonická studie.

Ještě letos by měla začít demolice nedokončené budovy železniční polikliniky blízko hlavního nádraží. Na jejím místě vznikne povodňový park.

Pocťou královně Elišce Rejčce bude parčík s mandloňovým sadem u baziliky na Starém Brně. Projektová dokumentace by měla být hotová do poloviny roku 2026.

Listy pozvou děti na zábavnou výpravu za brněnskými sochami

Vylušti křížovku, nakresli komiks, podívej se soše do očí, navrhní vlastní název díla či napiš dopis jeho tvůrci.

Nejen takové úkoly čekají menší i větší školáky ve volně dostupných edukačních listech o brněnských sochách od Hrachoviny přes Skácela až po Adama Čekače (ten sedí na proslulých hodinách na „Čáře“). Pracovat s listy mohou jak učitelé, tak rodiče a vytvořili je studenti a studentky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Stáhnete je na webu kultura.brno.cz.

(zug)

O kultuře mezinárodně. Brno hostilo fórum Eurocities

Kulturní fórum Eurocities v září obsadilo téměř celé Brno. Zástupci členů této mezinárodní sítě se setkávají jednou ročně a vybrané město má možnost ukázat svůj kulturní a kreativní potenciál. Tématem letos byla kulturní infrastruktura. Brno prezentovalo oživování brownfieldů kulturou nebo přístupnost kulturního dědictví. Dále se hovořilo o tom, jak pracovat s památkami a historickým dědictvím v kulturním provozu. Jako příklady dobré praxe Brno představilo Co.Labs, Káznici na Cejlu či Industu v areálu Nové Zbojovky.

(zob)

Číslo měsíce

1

Pouze v jednom dni za celý rok 2024 napadla v Brně měřitelná výška sněhu. Od roku 2011 v žádné zimní sezóně nedosáhla průměrná teplota pod bod mrazu. Jde o markantní projevy klimatické změny.



Na stezku sv. Antoníčka se dá vstoupit od hřišť na ulici Ondřeje Sekory a na Jurkovičově či od domu pro seniory na Okružní.

Vydejte se na stezku sv. Antoníčka poznávat i relaxovat

Legendu o svatém Antonínovi z Padovy či zabitě dívce, příběh o místním preclíkáři i vojenském hřbitovu – to vše shrnují panely nové naučné stezky sv. Antoníčka mezi Lesnou a Sadovou. Jde o jeden z vítězných projektů participativního rozpočtu Dáme na vás. Na 2,5 kilometrech vzniklo pět interaktivních či edukačních zastavení a osm informačních panelů, které obsahují i hádanky nebo úkoly. Upravily se lesní cesty a doplnily různé relaxační prvky. V říjnu se ještě zasadí stromy a nainstalují ptačí budky a krmítka.

(klo, zug) | foto: MMB

Rezidentní parkování míří do Komína

Modré zóny v Komíně začnou platit od 20. října. Stejně jako v ostatních okrajovějších částech Brna bude i zde nastavena zóna C, kde platí regulace v pracovní dny od 17 do 6 hodin. Poplatek je možné uhradit pomocí SMS či online. Více na parkovanivbrne.cz.

(mad)

Semináře pro pečující pomohou těm, kteří pomáhají

Staráte se o své blízké a občas máte pocit, že potřebujete sami pomoci? Právě pro vás jsou určeny bezplatné semináře pro pečující, které pořádá Socio Info Point. Na podzim účastníci čekají různorodá témata, například manipulace s imobilní osobou (7. a 23. října, 4. listopadu), základy psychohygieny (30. října), bezbariérovost domácího prostředí (12. listopadu) či úskalí demence (27. listopadu). Semináře probíhají v nových prostorách poradenského centra na Křenové 6. Podrobnější informace i možnost se přihlásit najdete na webu socialnipec.bno.cz.

(mad)

Kam kráčíš, Brno? nabídne další rozmanitá témata

Podzim se ponese ve znamení další edice festivalu Kam kráčíš, Brno? Přehlídka, která ukazuje aktuální i budoucí podobu města, se zaměří na dopravu, bydlení i architektonickou tvář Brna při diskusích či komentovaných procházkách.

Jak řešit nedostatek bytů a vysoké ceny za bydlení, jak vzájemně uzpůsobit různé typy dopravy ve městě a co dotváří architektonickou podobu Brna? Nejen tato témata rozebere podzimní náplň festivalu Kam kráčíš, Brno?

Během října se uskuteční tři panelové diskuse, kterých se zúčastní řada odborníků a prostor bude i pro dotazy z publika. Debaty se chystají v osmém patře parkovacího domu Domini Park v Panenské ulici, kde se nachází otevřený prostor s působivým výhledem na centrum města.

Kromě toho uvidíte v Urban centru doprovodnou výstavu, která o jednotlivých tématech prozradí ještě více. Například kde všude se v Brně staví bytové domy, jak se v něm rozvíjí cyklostezky nebo kde se mohou objevovat nové sochy i další prvky doplňující zdejší architektonický obraz.

Zároveň se těšte také na oblíbené komentované procházky po vybraných oblastech. Jedna z nich účastníky zavede třeba do Písárek, kde uvidí, jak se oproti loňsku posunula stavba multifunkční haly. Dále se přesunou vedle na výstaviště či poznají nedaleký Žlutý kopec. Závěrečná procházka potom povede do Zábrdovic po stopách Městské galerie. Ta je jedinečným projektem, jenž vdechl nový život na zdi budov přímo uprostřed takzvaného brněnského Bronxu.

Festival Kam kráčíš, Brno? už dlouhodobě seznamuje veřejnost s rozvojem města a vysvětluje, že změny v něm se nedějí nahodile, ale mají svůj smysl a řád. Vychází z hlavního rozvojového dokumentu Strategie #brno2050. Kompletní program i více podrobností najdete na webu 2050.bno.cz.

Tadeáš Mima



Od komiksu přes módu po bastlení. Co přinese kreativní podzim?

Propojení umění, designu, řemesel, vědy a technologií. To jsou Brno Creative Days 2025 – tradiční festival kreativity, který se letos uskuteční od 9. do 19. října a kromě zavedených akcí zahrnuje i novinky. Vše přehledně najdete na webu brnocreatedays.cz.

Prototyp (9.–12. října, prototypbrno.cz)

Ve Vodojemech Žlutý kopec našel Prototyp unikátní prostory pro světelné a interaktivní instalace z celého světa. Andy Thomas proměňuje zpěv ptáků v hypnotické 3D vizualizace, Alex Dowis připravuje malbu světlem na speciální plátno, do které se zapojí i návštěvníci, a Leo Bettinelli zaujme diváky laserovou harfou reagující světlem a zvukem na každý pohyb. Festival se letos rozšíří i na hvězdárnu s projekcemi na kupoli digitária, v KUMSTu nabídne 10. října konferenci o umělé inteligenci v uměleckém vzdělávání a v programu nechybí performance dvou módních vizionářek: Nataliya Grimberg představí futuristické 3D tištěné modely a Klára Žídková svatební kolekci navrženou s pomocí AI.

KOMA (9.–12. října, festivalkoma.cz)

Káznice na Cejlu hostí 11. ročník mezinárodního komiksového festivalu, tentokrát na téma identita. K vidění bude např. tvorba Tomáše Motala, autora cyklu TRAUM 1999, který za loňský rok dostal několik ocenění. Představí se také Ivan Brun, který pracuje pro Le Monde i undergroundové kapely, Krzysztof Nowak s knihou Futuro Darko o světě, kde Polsko zvítězilo v jaderných závodech, nebo Michal Hvorecký. Ten osobně uvede grafický román Súdruh disident, popisující život a dílo významného slovenského filozofa a spisovatele Milana Šimečky ve střetu se současnou situací v jeho zemi.

Kromě výtvarného umění káznici ožíví hudební produkce a program pro děti.

Brno Bold (10.–17. října, brnobold.cz)

Workshopy, přednáška a výstava v Boldhalle na Zábrdovické zaujmou především grafické designéry, ale i všechny kreativní lidi. 15. října je na téže místě doplní veřejná debata Urban Forum of Urban Youth o podobě městského veřejného prostoru a tom, jak (ne)zohledňuje potřeby mladých lidí.

Materials and Design NOW

(18. října, materialsdesignnow.cargo.site)

První ročník konference na téma Waste → Source propojí designéry, výzkumníky, studenty, výrobce i veřejnost, kteří sdílí zájem o odpovědný přístup k materiálům. Na dopoledne se v KUMSTu na Údolní připravují workshopy, na odpoledne přednášky (jsou zdarma, ale je potřeba registrace). Chystá se i křest odborné publikace zaměřené na environmentálně odpovědný materiálový výzkum.

Maker Faire

(18.–19. října, makerfaire.cz/brno)

Festival zve do pavilonu A1 na výstavišti všechny kutily, inovátory, bastlíře, vynálezce a jejich příznivce každého věku na workshopy a ukázky v oblastech 3D tisku, designu, robotiky, řemesel a udržitelných projektů. Návštěvníci si například mohou přinést rozbitou součástku, nechat si ji naskenovat ve 3D a vytisknout funkční náhradní díl na 3D tiskárně. Také mohou ovládat robotické manipulátory či programovatelné autíčko, lovit 3D tištěné hračky pomocí jeřábu nebo si vyzkoušet tradiční dovednosti, jako je šití, restaurátorství nebo výroba hudebních nástrojů.

GameDev Connect

(18.–19. října, game-connect.cz)

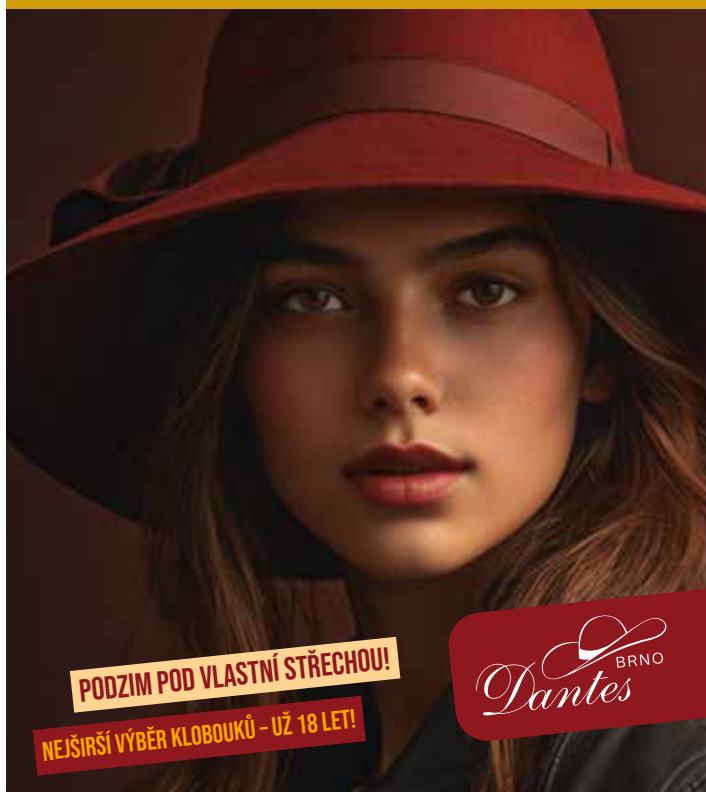
Maker Fair v pavilonu A1 doplní akce, která především hráčům, studentům a vývojářům nabídne pohled pod pokličku vývoje počítačových her, setkání s jejich tvůrci a také kariérní a edukační možnosti. Kdo chce, může si spoustu her i vyzkoušet. Cílem je prezentovat hry nejen jako zábavu, ale i umění a způsob živobytí.

Zuzana Gregorová | foto z festivalu Prototyp:

Marie Schmerková

Klobouky Dantes

široký výběr pro slavnostní i civilní příležitosti



PODZIM POD VLASTNÍ STŘECHOU!

NEJŠIRŠÍ VÝBĚR KLOBOUKŮ – UŽ 18 LET!

BRNO
Dantes

SC-503718/01

Suché palivové dřevo

Hoříto

**DOPRAVA
ZDARMA**

na prvních 20 km



POD **20 %**
VLHKOSTI

Okamžitě k topení!

Dřevo, které opravdu hoří.



Volně sypané



Délka polen
25 / 33 cm



Zaručená kvalita
vysušení dřeva



Doprava
k Vám domů



Objednávejte již dnes

☎ 606 600 200

✉ drevo@horito.cz

www.horito.cz

SC-503535/04



PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA

Je vám přes šedesát a hůře vidíte i s brýlemi? Příčinou může být nejčastější onemocnění seniorů – **šedý zákal**. Jeho průvodním znakem je vidění jako v mlze a zastřené barvy. Pokud není léčen, může vést až k **úplné slepotě**. Zda šedým zákalem opravdu

trpíte, zjistíte **bezplatně** v Oční klinice NeoVize Brno. V rámci prevence šedého zákalu nyní nabízí všem seniorům oční vyšetření zdarma s krátkou objednáací dobou. **Objednejte se ještě dnes a v den vyšetření předložte tento poukaz.**



**POUKAZ NA PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ
ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA**

Oční klinika NeoVize
Viniční 235, Brno
www.neovize.cz



775 858 700



brno@neovize.cz

Tento poukaz předložte na recepci kliniky do 31.10. 2025



SC-503716/01

Jakmile otevřete zem, zjistíte, že všechno je v podstatě jinak

Podzemí v Brně zná málokdo tak dobře jako Jaromír Peška. V městské společnosti Brněnské vodárny a kanalizace (BVK) vede útvar inženýrských služeb. Ten se stará o všechny projekty spojené s těmito sítěmi, ať už jde o rekonstrukce, havárie, nebo budování nových stok a vodovodů. Dozvěděli jsme se od něj, proč je nutné rozvody vody rekonstruovat i co vše musí pitná voda v Brně překonat, než si ji doma nalijeme do skleničky.

Setkáváme se v areálu Brněnských vodáren a kanalizací v Pisárkách. Co vás na vodárenských stavbách nejvíc baví nebo fascinuje? Jaká byla vaše cesta k této práci?

Cesta byla hodně zajímavá. Původně ani nejsem vodař, ale vystudoval jsem obor geodézie a kartografie. V mládí jsem pak souhrou náhod potkal kamaráda a koncem 90. let jsem se dostal do BVK, kde už jsem s krátkou přetřzkou zůstal. Práce to je velmi zajímavá, pořád se pohybujete někde v podzemí. A trochu to souvisí i s tím, že jsem jako malý kluk miloval historii a chtěl být archeologem. Nakonec jsem ale skončil na „stavárně“, trochu někde jinde, ale vlastně ani moc ne, pořád se hrabeme v zemi.

Historie je v tomto oboru jistě hodně, protože zásobování Brna vodou je zasažené hluboko v městských dějinách.

Historie je velkou součástí toho, co děláme. Teď například zadáváme studii obnovy I. a II. Březovského vodovodu, přičemž ten první byl postaven v letech 1911 až 1913. A v tomtéž roce byl zprovozněn tehdy ještě jako vodovod císaře Františka Josefa I. Pomalu nám nastává doba, kdy je potřeba se po těch letech připravit na jeho obnovu. Paradoxně je na tom ale trochu hůře mladší II. Březovský vodovod uvedený do provozu v roce 1976. Jeho životnost bude končit v nejbližších několika letech.

Co to přesně znamená, když bude vodovod po době životnosti?

Neznamená to, že by hned přestal fungovat, ale je nutné se připravit na jeho výměnu.

Jako v případě obnovy březovských vodovodů, kdy děláme vše pro to, aby nenašla chvíle, která by ohrožovala zásobování města Brna pitnou vodou. Chci však podotknout, že Brno má ještě druhý zdroj pitné vody z Vířské přehrady. Pitná voda z tohoto zdroje se upravuje v Úpravně vody Švařec a do Brna přitéká Vířským oblastním vodovodem.

U nás dostupnost vody bereme jako samozřejmost. Kolik práce, investic a plánování je za tím, že si doma jednoduše napustíme sklenici z kohoutku nebo spláchneme?

Když si vezmete, že vodu dnes z velké části odebíráme z Březové nad Svitavou vzdálené od Brna téměř 60 km, tak jenom její cesta do Brna je dlouhá a složitá a práce s tím spojené jsou nepředstavitelné. Můžeme upřímně poděkovat našim předkům, že je na konci 19. století napadlo tento vodovod vybudovat.

Jak moc vás při práci ovlivňují staré sítě, kabely, historické podlaží? Setkáváte se se situacemi, kdy výkresy nesedí?

Jakmile otevřete zem, zjistíte, že všechno v ní je v podstatě úplně jinak. Ke spoustě podzemních sítí nejsou dnes žádné podklady a my se s tím pak musíme nějak vypořádat. Velmi často se také podaří vykopat starý sklep nebo objevit nějaké podzemní prostory, o kterých jsme vůbec netušili a mohou být historicky cenné. To pak přichází na řadu kolegové archeologové, kteří

Při současném tempu obnovy a postupné výměny sítí ve všech částech města Brna se do ulice, ve které kopeme letos, dostanou naši následovníci za nějakých 200 let.



Někdy stavbaři znovu ožívají původní pracovní postupy

I vodárenství zaznamenává intenzivní technologický vývoj a posun, například se jedná o budování kolektorů neboli podzemních chodeb, do kterých se ukládají i vodovodní řady. Vodaři se však často musí vyrovnat s tak náročnými podmínkami, že nezbyvá nic jiného než se vrátit v čase zpět.

Když se před třemi roky stala havárie na I. Březovském vodovodu, nacházelo se problematické místo v tak složitém terénu, že se tam pracovníci nebyli schopni dostat s běžně používanou technikou. Bylo nutné sáhnout ke stejným pracovním postupům, jaké užívali naši předci při budování prvních městských vodovodů. Nové potrubí se na místo dostávalo pomocí kladek a vše se opravilo ručně.

Dalším příkladem je výměna vodovodu na Bauerově, která se děje nyní. Práce jsou umístěny v technické chodbě zhruba 12 m pod vozovkou a vodovod se v ní musí ručně demontovat a stejným způsobem instalovat zpět.

musí místo prozkoumat. Což často celý projekt protáhne, ale nedá se nic dělat. V momentě, kdy kopnete do země, vždy na něco narazíte.

Jak se rozhoduje, ve které ulici se bude vodovod a kanalizace rekonstruovat?

Kolegové z provozu monitorují stav sítí ve městě a dokážou vyhodnotit, ve kterých ulicích stav kanalizace a vodovodu už neumožňuje řádné užívání. Prioritu mají oblasti se špatným až havarijním technickým stavem.

Velké vodárenské stavby se dotknou každého obyvatele města. Co by měli lidé vzít v úvahu, než je popudí, že jim kopejte před okny?

Určitě nechceme lidi nějakým způsobem omezovat. Většina prací probíhá opravdu v ulicích, kde už jsou kanalizace a vodovody ve stavu, kdy je jejich výměna nutná. Bohužel se v Brně v období zhruba od konce druhé světové války do 90. let minulého století příliš do obnovy vodohospodářských sítí neinvestovalo. Reálně tak jsme dnes v situaci, kdy ani nejsme schopni obnovovat v rozsahu, v jakém bychom měli a potřebovali. Ročně zvládneme obnovit okolo 6 km, přičemž ideální tempo je 12 km za rok, toho

ale nejsme schopni vůbec dosáhnout. A síť bohužel stárne. Stále ještě máme 2,2 km vodovodů a 13,8 km kanalizací uvedených do provozu v 19. století.

Dalším nepříjemným důvodem uzavírek ulic jsou zmíněné havárie, kdy jednoduše nejde dělat nic jiného, než zem otevřít a potrubí opravit nebo vyměnit. Tyto situace vyžadují operativní přístup a práce na nich jsou předřazeny ostatním plánovaným akcím. Rekonstrukce vodohospodářských sítí však nejsou hotové hned, především kanalizační stoky jsou uloženy ve značných hloubkách a při jejich obnově musíte dodržet všechny technologické postupy. Nejsou to akce na několik dní, potřebujeme čas, aby pak mohly kanalizace a vodovody a potažmo celé ulice sloužit další desítky let. Při současném tempu obnovy a postupné výměny sítí ve všech částech města Brna se totiž do ulice, ve které kopeme letos, dostanou naši následovníci za nějakých 200 let. ■

Text a foto: Zdeňka Obalilová

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedej.brno.cz.

Celková rekonstrukce změní tvář ulice Fryčajovy



Rekonstrukce jsou vždy náročné, i když se jedná „jen“ o práce na domě. O to více to platí, když je řeč o generální opravě inženýrských sítí v ulici pod taktovkou města a jeho společností. Taková velká rekonstrukce nyní startuje na Fryčajově v Obřanech.

Fryčajova patří mezi páteřní komunikace spojující Brno s blízkými obcemi ze severu. Ústí do ní také další ulice bez přímého napojení na centrum. Lidé bydlících v této lokalitě i dojíždějících z okolních obcí se dotkne chystaná kompletní rekonstrukce vodovodu a kanalizace v ulici.

Potrvá dva roky za úplné uzavírky pro tranzitní dopravu. Trubky vodovodního řadu a kanalizace jsou uloženy hluboko v zemi a práce budou velmi náročné, proto není možné je vyměnit či opravit za provozu. Objížděná trasa vede přes Ochoz u Brna a Líšeň.

Práce začnou 15. října a zpočátku bude ulice průjezdná – pouze v horní části přibude semafor. Úplná uzavírka je plánována od 1. listopadu.

Opravovat se bude úsek dlouhý 1 200 metrů, který začíná za Obřanským mostem a končí na hranici Brna. Tamější vodovod je dlouhodobě v nevyhovujícím stavu – během posledních 10 let se zde událo 31 havárií na hlavním řadu a dalších 61 menších na přípojkách či hydrantech. Postupně se opraví také plyn, elektřina a další sítě. Obnoví se také veřejné osvětlení, povrchy komunikace a chodníky. Revitalizací projde i zeleň.

Pro místní obyvatele bude zajištěna náhradní hromadná doprava. Ulicí Hradiska pojedou minibusy na obřanské sídliště a do Bílovic a zpět k tramvajové zastávce Obřanský most. Aktuální informace najdete na webu kopemeza.brno.cz/frycajova.

Zdeňka Obalilová | foto: Zdeněk Kolařík

Do 29. října můžete přihlásit své oblíbené stromořadí do ankety Alej roku na webu alejroku.cz. Hlasování startuje 5. listopadu.

Ve středu 1. října se v Místodržitelském paláci chystá konzultace s veřejností o návrhové části nové strategie rozvoje cyklistické dopravy. Registrojte se na goout.net.

V Žabovřeskách se rekonstruuje sauna Rosnička, hotovo by mělo být v únoru 2026. Město Brno na opravu přispělo 7 miliony korun.

Podpořte brněnské projekty v hlasování o stavbě roku

Prestižní soutěžní přehlídka píše už svůj 33. ročník. Hlasujte i vy v anketě Stavba roku 2025, v níž najdete také vydařené projekty z Brna.

I letos se koná anketa, ze které vzejde nejlepší stavba letošního roku. A ve finále nechybí ani stavby, do nichž investovalo město Brno. Jsou mezi nimi dětský hospic Dům pro Julii i dostavěná část Velkého městského okruhu Žabovřeská. K hlasování stačí otevřít stránky stavbaroku.cz/stavba-roku a kliknout na příslušné tlačítko. Čas máte do půlnoci ze 3. na 4. listopadu.

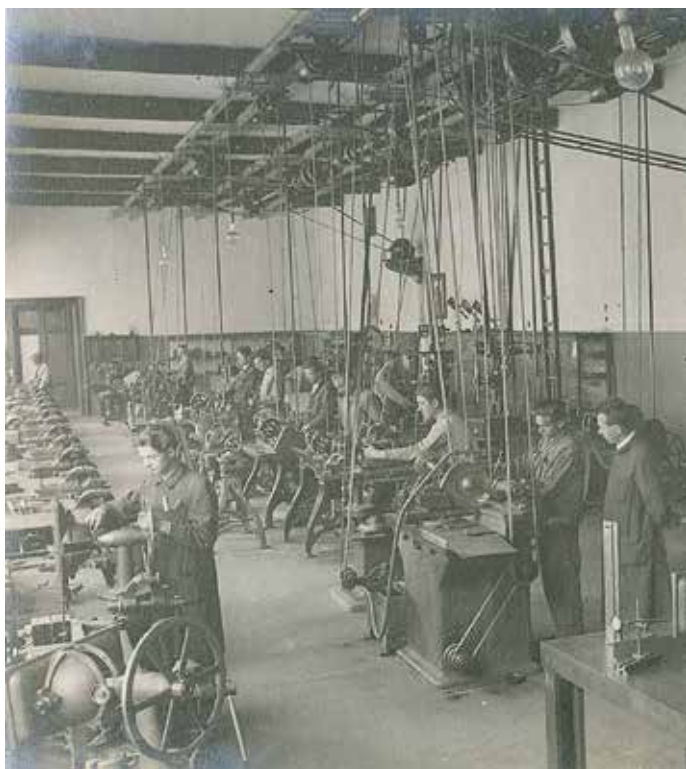
(tam)

Jak vidí život nevidomí, prozradí u „kafe“

Pokud patříte mezi vidící většinu společnosti a chtěli byste blíže poznat svět nevidomých, dejte si s nimi „kafe trochu jinak“. Akce s tímto názvem se koná 21. října od 15 hodin ve Vincafé Filomenka na Grohově a pořádá ji zdejší pobočka Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR ve spolupráci s brněnským magistrátem. V kavárně se ke stolům posadí nevidomí a zájemci si s nimi mohou neformálně pohovořit o životě. Dozví se třeba, jak zrakový handicap ovlivňuje běžné činnosti, jaké existují pomůcky a jak těmto lidem co nejúčinněji pomoci při samostatném pohybu.

(zug)

Přijďte si do Socio Info Pointu na Křenové 6 vyzkoušet kompenzační pomůcky a asistivní technologie, které pomáhají lidem zvládat každodenní činnosti v situacích, kdy jim v tom brání věk, nemoc nebo postižení. Prohlídky si domluvíte na e-mailu sip@brno.cz nebo na čísle 799 104 346.



Při dni otevřených dveří na Sokolské mohou lidé zavzpomínat i zjistit, jak škola vypadá dnes.

Vzpomínky i novinky: škola na Sokolské slaví 140 let

Průmyslová škola na Sokolské ulici letos slaví 140 let od svého založení. Od roku 1885, kdy byla otevřena jako první česká průmyslová škola na Moravě, prošla mnoha změnami. Dnes nabízí obory od strojírenství, technického lycea, ekonomiky a podnikání až po výtvarné zpracování kovů a drahých kamenů. Oslavy vyvrcholí dnem otevřených dveří 17. října od 13 do 18 hodin, který nabídne prohlídku moderních učeben či setkání s bývalými pedagogy.

(java) | foto: archiv SPŠ a VOŠ Sokolská

Nové učebny i větší školka. BiGy se rozvíjí už 35 let

Biskupské gymnázium v Brně si v září připomnělo 35 let od svého založení. Jubileum provázely významné investice do jeho rozvoje – buduje se tam 9 odborných učeben, v říjnu už by měly být stavebně hotové a na řadu přijde vybavení. A od září gymnázium otevřelo nové prostory pro přidruženou mateřskou školu, která místo původních 40 nově nabízí 80 míst a umožňuje přijímat i dvouleté děti.

(zug)

Slavme a poznávejme stoletou Masarykovu čtvrt'

K oslavám 100 let od pojmenování Masarykovy čtvrti se připojili také památkáři z Metodického centra moderní architektury v Brně. V říjnu a listopadu pokračuje cyklus komentovaných procházek a přednášek, kde se bude přímo v terénu nebo v auditoriu v areálu vily Stiassni (vstup z Preslovy 53) mluvit o kostele sv. Augustina, o zrodu Masarykovy – původně Úřednické – čtvrti, o zdejší obytné výstavbě a rozmanitosti bydlení v meziválečném období, o životě a díle sochaře Václava Hynka Macha a mnohém dalším. Procházky i přednášky jsou bezplatné, více informací poskytnou webové stránky 100mc.cz a vila-stiassni.cz.

(mak)

Brněnské dny pro seniory pokračují i v říjnu

Zkracující se podzimní dny a zhoršující se počasí na vás nemusí mít žádný vliv, vyplníte-li svůj volný čas smysluplnou zábavou, cvičením či seberozvojem. Takový program nabídnou Brněnské dny pro seniory.

Podílí se na nich více než 50 brněnských organizací od rodinných center a kulturních domů až po univerzity či zoologickou zahradu. Najdete zde širokou paletu akcí v oblasti podpory aktivního stárnutí a zdraví – například přednášky, cvičení, sportovní turnaje, výlety či kulturní a společenské setkání. Řada aktivit je koncipována jako mezigenerační, mohou se do nich tedy zapojit babičky a dědečkové i se svými vnoučaty.

Zajímavá jsou témata, která se zabývají elektronickým světem. Právě jeho pochopení je pro dnešní seniory důležité nejen pro to, aby rozuměli současnému dění, ale také aby posílili vztah se svými potomky a vnoučky, kteří se ve virtuálních sférách pohybují denně.

Odpovědi na své otázky mohou najít například na přednáškách Digitální kompas: Jak se s jistotou a bezpečně orientovat v on-line světě, Počítačová gramotnost pro seniory či Kurz digitálních dovedností pro seniory. Vyhnout se dezinformacím pomůže Seniorská škola ověřování, která se tentokrát zaměří na podvodné a upravené obrázky a videa.

Finanční situace starších lidí nebývá vždy snadná a hodí se vědět, kde se dá ušetřit. Pokud vás toto téma zajímá, navštivte třeba přednášky o superdávce, o problematice nájemního bydlení nebo o manipulaci a podvodnících. Pomoci vám mohou také základní informace k příspěvkům a dávkám pro osoby se zdravotním postižením. Peníze může uspořít i přednáška Telekomunikace v kostce aneb Jak se nechytit do pastí operátorů.

Většina akcí je zdarma, na některé je potřeba se registrovat. Přehled najdete na webu zdravi.brno.cz.

Marek Dvořák

Orloj s občankou. Na náměstí Svobody stojí už 15 let

Pamatujete si ještě, jak vypadalo náměstí Svobody bez orloje? Kde si tam lidé dávali sraz? Od instalace dnes už ikonického díla uplynulo v září 15 let. Při té příležitosti jsme sepsali 15 faktů, které s multifunkčním hodinovým strojem, jak zní oficiální název tohoto sochařského objektu, souvisí. Všechny je najdete v článku na stránkách cosedeje.brno.cz, ale o malou ochutnávku vás neochudíme.

Radka Loukotová

Orloj je vyrobený z černé žuly, na výšku má 6 metrů a uvnitř je systém složitých mechanismů, které uvádí do pohybu skleněnou kuličku. Přesně v 11 hodin jedna kulička sjede po drahách do jednoho ze čtyř otvorů, a pokud v něm má někdo nastavenou dlaň, odnese si ji domů jako suvenýr. V opačném případě kulička propadne do zásobníku.

Foto: Zdeňka Obalilová

Proč z orloje vypadávají kuličky?
Autory sochy inspirovala legenda
o švédském generálu Torstensonovi,
kterého mohla zabít jedině skleněná
kulička vyrobená o půlnoci. Za 15 let
se z orloje vykutálelo 11 285 kuliček
s více než 35 různými motivy.

Foto: Zdeněk Kolařík



Technické síť Brno, které se
o provoz multifunkčního hodinového
stroje starají, ho kontrolují každý
týden. V případě potřeby následují
nutné servisní zásahy. K těm větším
patřila oprava hybného mechanismu
a ložisek v letech 2020 a 2021, kdy
byl orloj dokonce zhruba dva týdny
mimo provoz.

Foto: Zdeněk Kolařík



Pro letošní světovou výstavu EXPO
v japonské Ósace vznikla nafukovací
zmenšenina (i tak má bezmála
4 m na výšku). Na její výrobu byla
použita balonovina (podobně jako
na horkovzdušné balony). Tato
má speciální potisk, který imituje,
jak se odráží náměstí Svobody
v originálních černých žulových
segmentech.

Foto: Světlana Mašková,
Kancelář generálního komisaře EXPO 2025



do 7. 10.

Brněnské metro očima studentů architektury

Výstava v GALERIII! VSTUPE na Zelném trhu ukazuje, jak si studenti představují budoucnost metra i proměnu města. Vstup volný.

kambrno.cz/vystavy

1.–5. 10.

BRNO16 uvede krátké filmy v Artu, Husově sboru i káznici

Festival nabídne 34 soutěžních snímků, speciální projekce, propojení s herní kulturou, přednášky i živou hudbu.

brno16.cz

so 11. 10. | 10.55 hod.

Vokolo priglu – běžecký zážitek podzimu

Běžecký závod na 14,1 km kolem Brněnské přehrady je oblíbený u amatérů i profilů. Zkuste parníkovou štafetu nebo celý okruh.

vokolopriglu.cz



so 11. 10. | 16 hod.

Making Love: tanec, hudba a spiritualita ve Studiu CED

Sabina Bočková otevírá téma ženské sexuality skrze tanec, živou hudbu a vizuální prvky. Vstup zdarma, ale je nutná rezervace.

colabs.cz



so 18. 10. | 19 hod.

Muzikál Winton: příběh o odvaze a záchraně dětí v divadle

Městské divadlo Brno uvádí světovou premiéru muzikálu inspirovaného skutečným příběhem zachránce stovek dětí před nacismem.

mdb.cz



29. 10. – 18. 11.

Autentická retro atmosféra na Nové radnici

Výstava Fenomén spartakiáda představí v Křížové chodbě dobové úbory, předměty a fotografie ze slavného masového cvičení.

retro-muzeum.cz



11.–12. 10.

Med roku 2025: ochutnejte medy z celé republiky

Na Staré radnici návštěvníci čekají ochutnávky, soutěže i řízené degustace s odborníky. Vstup i program jsou zdarma.

medroku.cz



ne 26. 10. | 19 hod.

Objevte madrigaly se třemi Rossi

V rámci 14. sezony cyklu Bacha na Mozarta zazní v Konventu Milosrdných bratří výběr z díla tří skladatelů stejného jména Rossi.

silentiumensemble.cz



31. 10. – 2. 11.

Kniha Brno 2025: knihy, autoři a čtenářský ráj

Vypravte se na výstaviště za knižními novinkami, besedami s autory, workshopy, komiksovými dílnami i autogramiádami.

knihabrno.cz



16.–19. 10.

EKO FILM zvedá téma Deal – Dýl? Dýl – Deal?

Mezinárodní festival uvede 242 filmů ze 48 zemí, doplní je tematické diskuse atd. Centrem bude Cinema City Velký Špalíček.

ekofilm.cz



25.–26. 10.

Balet Pod hladinou na Moravském podzimu

Dílo na motivy Andersenovy Mořské ženky uvede Divadlo na Orlí. Vystoupí mladí tanečníci ze ZUŠ Veveří.

moravsky-podzim.cz



do 2. 11.

Dobrodružná výstava plná záhad a strašidel

Výstava Honba za přízraky v Letohrádku Mitrovských představí strašidla, záhadné jevy a staré hrady. Doporučeno dětem od 8 let.

letohradbrno.cz



AI a člověk musí vést tvůrčí dialog



Kráčí lidstvo a umělá inteligence, tedy AI, ruku v ruce vstříc lepší budoucnosti, nebo se trochu přetlačují kdo s koho? Na tyto a další otázky týkající se zásadního fenoménu současnosti můžeme od 1. do 19. října hledat odpovědi na piazzettě u Janáčkovy divadla. Volně přístupná výstava Futurum ex machina – Umělá inteligence a civilizace nabízí 40 příběhů zabývajících se přínosy i hrozbami této technologie. Výstava je díky solární energii nasvícená i v noci.

(mak) | foto: Medialogue



Festival vypráví německy příběhy nás všech



I českou stopu mohou tentokrát zachytit návštěvníci přehlídky Das Filmfest. Mezi filmovými novinami z Německa, Rakouska a Švýcarska, které od 20. do 26. října uvede Kino Art, se představí také německo-česko-polský snímek Franz, který Agnieszka Hollandová věnovala slavnému literátovi. Objeví se i nový film Fatiha Akina Ostrov Amrum (na snímku) a další historická, vztahová či psychologická drama, ale i komedie a dokumenty. Filmy se promítají v původním znění s českými titulky. Podrobnosti lze najít na stránkách dasfilmfest.cz.

(mak) | foto: Gordon Timpen



Malé modely umí ohromit velkým detailem



Trpělivost nejen růže, ale i plastické modely přináší, to ví všichni, kdo se jejich sestavování věnují. Historie vyznavačů tohoto hobby je v Česku bohatá a dlouhá, což dokazuje výstava Svět plastického modelářství v Technickém muzeu v Brně, která je největší svého druhu v Evropě a trvá do 22. března příštího roku. Díky ní teď můžeme obdivovat preciznost více než 1 000 modelů letadel, aut, ponorek, lodí, různé techniky, figurek i diorám všech měřítek a poznat i proces jejich vzniku. Připraven je též doprovodný program.

(mak) | foto: Zdeněk Kolařík

KDY středa a čtvrtek od 10 do 17.00 hod.**KDE** BRNO-Královo pole, Palackého třída 176/ 52
Tramvaj číslo 1 a 6, zastávka Jungmannova

VÝKUP ZLATA, STŘÍBRA, SBĚRATELSKÝCH PŘEDMĚTŮ a obrazů 17. - 20. stol. Bankovky a mince.

až
**1800 Kč/gr
ZLATA**
dle stáří, zpracování

ZLATO: zubní zlato (i nečištěné)
šperky, mince a zlomkové



STŘÍBRO: příbory,
tabatěrky a technické stříbro



HODINKY: náramkové,
kapesní až do roku 1990



ŠPERKY: granátové
a brilantové šperky

**FIRMA SCHNEIBERGER****TEL.: 776 150 222 / 777 015 185****ELEKTRIKÁŘ**

ve vaší blízkosti

TEL.: 774 417 083

CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA MEDŮ, SPOJENÁ SE SOUTĚŽÍ O NEJLEPŠÍ MED ROKU 2025

**MED
ROKU
2025**

V pořadí již XI. ročník celostátní výstavy medů od českých včelařů Med roku 2025, která proběhne o víkendu 11. a 12. října 2025 v prostorách Staré radnice v Brně (Radnická 8), poskytne široké spotřebitelské veřejnosti ojedinělou možnost si nejen prohlédnout, ale i ochutnat některý ze 176 druhů medů od českých a moravských včelařů. Takovou příležitost, jakou nabízíme, tedy ochutnat na jednom místě medy z hor, nížin, luk i lesů či medy jednodruhé i smíšené, které pocházejí od včelařů napříč celou naší republikou, byste jinde hledali jen stěží.

Návštěvníci se mohou zapojit do hodnocení o nejlepší design balení medu a nejlepší med z hlediska hodnocení veřejností.

Všechny soutěžní medy jsou během soutěže k ochutnání, včetně odborného



výkladu od zkušených a odborně školených degustátorů medu.

Akci organizuje Pracovní společnost nástavkových včelařů (PSNV-CZ, z.s.).

Cílem této akce není pouze samotná soutěž, ale i snaha poodhalit laické veřejnosti, jak širokou a rozmanitou škálu chutí a vůní může med nabídnout.

Dalším cílem je propagace kvality českých medů a rovněž přiblížit veřejnosti obor včelařství jako takový.

V rámci této akce budou také probíhat pro zájemce z řad návštěvníků řízené degustace vybraných vzorků medů. V sobotu mohou zájemci navštívit odbornou včelařskou konferenci na téma „Včelí pastva a zdraví včel“.

Účast také přislíbil známý a věhlasný výrobce svící ze včelího vosku pan Marian Mečiar ze Slovenska. Svíce si u něho budete moci nejen zakoupit, ale také se na vlastní oči seznámit se způsobem jejich výroby, případně si nějakou tu formu na jejich výrobu zakoupit. V samostatné sekci výstavy si můžou návštěvníci koupit od včelařů med, medovinu a včelí kosmetiku.

**VSTUP ZDARMA, VČETNĚ OCHUTNÁVKY
SOUTĚŽNÍCH MEDŮ
A ŘÍZENÉ DEGUSTACE MEDU.**

Projekt je realizován s finanční podporou Ministerstva zemědělství.

Program celé akce naleznete na www.medroku.cz. Kontaktní osoba:

Radomír Hykl, vedoucí projektu, tel.: 773 899 716, e-mail: reditel@psnv.cz

PSNV



PODZIMNÍ ROMANCE

Sírný pramen plný zdraví



Doporučujeme vyzkoušet

ČTYŘI POHODOVÉ DNY

(4 dny / 3 noci)

3 lázeňské procedury

1 osoba 11 polopenze 5 930,- Kč (říjen)
5 570,- Kč (listopad, prosinec)

SENIORSKÁ RELAXACE

(5 dní / 4 noci)

5 lázeňských procedur

1 osoba 11 polopenze 8 050,- Kč (říjen)
7 570,- Kč (listopad, prosinec)

ZDRAVÍ Z PŘÍRODY

(7 dní / 6 nocí)

8 lázeňských procedur

1 osoba 11 polopenze 13 130,- Kč (říjen)
12 410,- Kč (listopad, prosinec)

Samostatné ubytování
a plná penze s doplatkem.
Prosincové ceny jsou
platné do 20.12.



Silvestrovské pobyty již v prodeji.
Nabídka na webu.

E. info@hotel-kostelec.cz, T. 577 152 159

www.hotel-kostelec.cz

SC-503710/01

TERMOLUX

OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoluxusní okna



TEĎ JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

Tel.: 777 460 862 | Videnská 277/68, Brno
brno@termolux.cz

www.termolux.cz

SC-503403/05

NEČEKEJTE,
AŽ SE ZIMA ZEPTÁ!!!
VYUŽIJTE
PŘEDSEZÓNŇÍ CENU!

EKO
brikety

DŘEVĚNÉ EKOBRİKETY

VHODNÉ DO VŠECH TYPŮ KAMEN,
KRBŮ A KOTLŮ NA TUHÁ PALIVA

1 paleta = 1 tuna jen 7.700 Kč

AKCE
DOPRAVA ZDARMA
při odběru od 2 tun do 30 km
z prodejních skladů

OBJEDNÁVEJTE
PŘÍMO U VÝROBCE!
518 625 054



EKOBRİKETY s.r.o., Kelčany 60

www.ekobrikety.cz

SC-503350/06

M Muzeum
města Brna
MZ

**Výstava na Špilberku
srpen 2025 — květen 2026**

spilberk.cz



1645

Brno v obležení

KOUPIM STAROŽITNOSTI

**Nábytek, obrazy, šavle, hračky,
hodiny, vázy a různé další věci.**

Tel.: 608 081 696, p. Adámek
e-mail: vykup.starozitnosti@seznam.cz




SC-503405/05

**ANTIUVARIÁT - VETEŠNICTVÍ - POZŮSTALOSTI - SBĚRATELSTVÍ
NEMUSÍTE NIKAM CHODIT - PŘÍJEDE K VÁM ZDARMA A VYKOUPI:**

- ▼ VEŠKERÉ DOBRODRUŽNÉ KNIHY vydané do r. 1950 i v německém jazyce např. od K. MAY, J. VERNE, J. FOGAR, E. SALGARI, J. LONDON... a jiné i historické
- ▼ ČASOPISY S KOMIKSEM (např. Mladý hlasatel, Čtyřlístek, Rychlé šípy, ABC, Ohníček, 7 pionýrů, Pionýrská stezka – do roku 1980)
- ▼ HRAČKY z dob ČSSR (např. angličáky, auta – kovová, plastová, na setrvačnik, na bovden i krabičky)
- ▼ VEŠKERÉ VLÁČKY a příslušenství k nim
- ▼ ELEKTRO Z 80. LET (gramofony, kazetáky, kotoučáky, hifi věže, digi hry, herní konzole)
- ▼ GRAMODESKY (rock, heavy metal, punk, K. Kryl, pohádky, mluvené slovo)
- ▼ A DALŠÍ PŘEDMĚTY SBĚRATELSKÉHO CHARAKTERU, (např. bankovky, hodinky, řády, vyznamenání, pohlednice (do r. 1948), známky, plakáty, prospekty, reklamní cedule, těžké sklo...)

STAČÍ PROZVONIT / NAPSAT SMS ZAVOLÁME VÁM ZPĚT

ZA NABÍDKY PŘEDEM DĚKUJEME

tel.: 606 915 785 mail: kozarbeno@centrum.cz

SC-90707/01

KONTAKT NA INZERCI

Vážení klienti, UZÁVĚRKA INZERCE DO
**LISTOPADOVÉHO VYDÁNÍ
BRNĚNSKÉHO METROPOLITANU
JE 20. 10. 2025.**

*Máte-li zájem o umístění inzerce,
prosím volejte nebo pište na uvedený kontakt.*

Inzertní manažerka: Iveta Šavelová
mobil: +420 724 274 181
iveta.savelova@ceskydomov.cz





AKČNÍ SLEVA

NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

TVRDÉ DŘEVO
mix buk, dub, ...

MĚKKÉ DŘEVO
mix smrk, borovice, lípa, ...

**VOLNĚ SYPANÁ
POLÍNKÁ**



DOPRAVA
ZDARMA

+420 739 572 972
objednavky@drevohabrovany.cz

 www.drevohabrovany.cz

SC-503354/06

Pomoc s plísní nohou a nehtů z pohodlí domova



- přírodní řešení na plíseň nohou a nehtů
- patentovaná česká technologie
- jednoduché použití

B·A·R·D

K dostání v každé dobré lékárně a na internetu.

SC-503486/04



Antonín Přidal (13. 10. 1935 – 7. 2. 2017) – spisovatel, básník, publicista, překladatel, autor rozhlasových her, pedagog
Viola Fischerová (18. 10. 1935 – 4. 11. 2010) – básnířka, překladatelka, autorka knih pro děti
Zdeněk Pololáník (25. 10. 1935 – 12. 8. 2024) – skladatel, varhaník, pedagog

Dílo Fischerové, Přidala i Pololáníka je moravsky plnokrevné

V říjnu 1935, tedy před 90 lety, nastala zřejmě příznivá hvězdná konstelace, pod níž se na Moravě narodily tři výrazné umělecké osobnosti: v Prostějově básník, dramatik, překladatel a publicista Antonín Přidal (13. října) a v Brně básnířka a spisovatelka Viola Fischerová (18. října) a hudební skladatel a varhaník Zdeněk Pololáník (25. října).

Autor přísný k sobě i k jiným

Když v roce 2015, dva roky před smrtí, vydal Antonín Přidal básnickou sbírku Zpovědi a odposlechy, brněnský dramaturg a režisér Miroslav Plešák ji charakterizoval jako neúprosnou poezii rozkoše i bolesti z myšlení, plnou zvědavosti a údivu, překvapení, vtipu ironického i dětsky hravého. Vystihl tak vlastně celý Přidalův umělecký i filozofický naturel.

V Brně vystudovaný anglista a hispanista pracoval v 60. letech jako redaktor Československého rozhlasu a spolupracoval s časopisy Host do domu či Světová literatura. V období normalizace měl zakázáno publikovat, a tak se věnoval svobodnému povolání.

Po roce 1990 působil na Divadelní fakultě JAMU, kde založil ateliér rozhlasové a televizní dramaturgie. Spolupracoval také s Českou televizí, zejména na pořadech Klub Netopýr a Z očí do očí. Psal poezii, prózu, rozhlasové hry či eseje, cenné jsou i jeho

překlady z angličtiny a románských jazyků. Proslavil se mimo jiné kongeniálním překladem Rostenovy humoristické knihy Pan Kaplan má stále třídu rád.

Z pozdní debutantky obdivovanou básnířkou

Ačkoliv byla Viola Fischerová vrstevnicí i múzou členů umělecké skupiny Šestatřicátníků, mimo jiné Václava Havla, sama byla jako velká autorka objevena až v roce 1993, kdy jí brněnské nakladatelství Petrov poprvé vydalo sbírku. Šlo o „básnické rekvie“ Zádušní básně za Pavla Buksu, tedy jejího prvního manžela, spisovatele s uměleckým jménem Karel Michal, který ve švýcarském exilu spáchal sebevraždu.

Básnířka prožila část života v exilu ve Švýcarsku a Německu. Studovala češtinu, polštinu i germanistiku a zabývala se kulturní a literární publicistikou, mj. pro Svobodnou Evropu. Její tvorba se vyznačuje fragmentaritou, filozofickou hloubkou a výraznou autobiografičností. Psala také pro děti. Tři roky před smrtí, v roce 2007, vydala sbírku Písečné dítě, lyrickou reflexi svého pozdního milostného vztahu se ženou.

Skladatel pevně ukotvený ve víře

Jeho zvukomalebné přijetí spjaté také s půdou a dědictvím po předcích jako by Zdeňka Pololáníka předurčovalo k tomu, aby se stal jedním z nejvýznamnějších českých skladatelů druhé poloviny 20. století. Nebál se experimentovat, ale ctil také hluboké duchovní tradice.

Po studiích na brněnské konzervatoři a JAMU se v 60. letech zařadil mezi avantgardní Skupinu A a vytvořil jednu z prvních elektronických skladeb v Československu. Jeho tvorba však brzy nabyla hlubší duchovní rozměr. Pololáník nikdy neustoupil tlaku komunistického režimu, což potvrzuje i jeho žák Pavel Smutný: byl morální autoritou a neohroženě psal duchovní hudbu, ačkoli tím riskoval. Působil jako varhaník v Ostrovačicích, kde žil a tvořil, i v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla.

Jeho dílo zahrnuje oratoria, kantáty, sbory, koncertní skladby, balety, muzikály i hudbu filmovou a scénickou. Vrcholem duchovní tvorby je opera Noc plná světla (2013). Založil Kabinet duchovní hudby na JAMU a ovlivnil generace studentů.

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík, Markéta Žáková, Marie Schmerková

Měníme Brno v energeticky soběstačné město



Markéta Vaňková
primátorka města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Milé Brňanky, milí Brňané, s přicházející zimou se energie stávají tématem dne. A mne těší, že plníme, co jsme slíbili, aby se Brno mohlo stát bezpečným a energeticky soběstačným městem.

Už pro letošní podzim plánují teplárny spustit ve zkušebním provozu štěpkový zdroj, který sníží skoro o pětinu spotřebu zemního plynu. Na tom totiž Brno bylo dosud závislé z 80 procent. Naším cílem je však v konečném výsledku dostat se ke zhruba 10 procentům.

I proto jsme před více než třemi lety – poté, co Rusko zaútočilo na Ukrajinu, a v době nastupující energetické krize – znovuoživil myšlenku horkovodu z Jaderné elektrárny Dukovany.

Jde o mimořádně náročný projekt, který patří mezi největší svého druhu v tuzemsku a který jsme již představili v Evropské unii. Brno díky němu získá od roku 2032 čisté, stabilní a cenově předvídatelné teplo na desítky let dopředu. Výhodou jádra bude i snížení množství CO₂ o více než 120 tisíc tun ročně (což odpovídá emisím zhruba 50 tisíc automobilů).

Trasa v délce 42 kilometrů povede nezastavěným územím kolem 14 obcí, v Brně pak naváže dalších 53 kilometrů rozvodů.

Příprava na to, aby mohlo začít teplo z Dukovan proudit do Brna, zabere víc času než samotné vybudování napaječe. I proto od počátku spolupracujeme také s jedenáctičlennou skupinou předních expertů z oblasti energetiky, financí, průmyslu i bezpečnosti. Odborné poradenství těchto ambasadorů je pro nás důležitou oporou a zárukou kvality. V tuto chvíli řešíme především financování, začít stavět by se mělo v roce 2028. ■



Vloni v září charitativní běh v rámci akce Skolíme Koliště zrušily vydatné deště, letos jsme ho raději „přesunuli“ na konec prázdnin do programu rodinného festivalu Rivec Fest. Tratě byly připravené pro všechny, startovné plus třetina z výtěžku celé akce a příspěvky od městských firem putovaly Sociálnímu nadačnímu fondu. Ten tak mezi své klienty, kteří bojují s nepřízní osudu, rozdělí na 400 tisíc korun.

(mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrozličnějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Co nového se děje s Chleborádovou vilou?

Vilu na nároží Kounicovy a Smetanovy jsme vloni po mnoho let trvající patové situaci získali pro město směnou od Biskupství brněnského. Spolu s domkem na zahradě, kde žil Leoš Janáček s rodinou, zatímco ve vile samotné vedl varhanickou školu. Proto tady chceme vybudovat mezinárodní centrum věnované tomuto proslulému skladateli. Ukázalo se však, že nemovitosti jsou na tom hůř, než se čekalo. V pořádku není statika, poškozeny jsou fasády i střechy. Nejdříve je proto nutné zabránit další devastaci. Podle investičního záměru Brno na tyto práce, které by mohly začít na konci příštího roku, vyčlenilo 88 milionů korun.

Do té doby se budeme snažit najít jiné vhodné sídlo pro základní uměleckou školu, která ve vile v současnosti působí. Archiv Leoše Janáčka, o nějž tu pečují kurátoři z Moravského zemského muzea, stěhovat zřejmě nutné nebude. Ve výsledku bychom chtěli, aby v areálu vzniklo nejen Janáčkovu muzeum, ale aby tu byl také prostor jak pro edukaci, tak například pro umělecké rezidence. Až bude jasný koncept, na němž budeme spolupracovat s Muzeem města Brna i odborníky z Moravského zemského muzea, další fáze rekonstrukce se uzpůsobí daným požadavkům.

Markéta Vaňková

Jak požádat o obecní byt?



Karin Podivinská
náměstkyně primátorky města Brna,
ANO 2011

Často se setkávám s tím, že se mě občané města Brna ptají, jaké jsou možnosti podání žádosti o obecní byt a kde se žádost podává.

Statutární město Brno vlastní zhruba 28 000 bytů a provozuje několik typů bydlení. Běžné obecní byty představují nejrozšířenější typ bytů pronajímaných městem a tvoří víc než 90procentní podíl na celkovém počtu jednotek v majetku města.

Tyto byty jsou svěřeny jednotlivým městským částem. Nejvíce jich obhospodařují Brno-střed a Brno-sever. Městské části řídí samostatně všechny procesy spojené s výběrem nájemníků či opravami domů a bytů a také uzavírají s žadateli nájemní smlouvy. Brno je rozčleněno do 29 městských částí a u 21 z nich lze v současné době podat žádost o běžný obecní byt.

Žádost bude jednotná a k vyplnění online

Žadatel o běžný obecní byt může podat žádost ve vícero městských částech současně. Každá městská část však pro příjem žádosti v současné době používá svůj vlastní formulář. Žadatel, který žádá o byt ve vícero městských částech, je tak nucen opakovaně vyplňovat mnohdy totožné formuláře a následně je doručit na úřad dané městské části.

A právě toto chceme občanům zjednodušit. Letos jsme se domluvili s vedením jednotlivých městských částí a od začátku příštího roku budou moci lidé vyplňovat pouze jednu žádost o zařazení do evidence žadatelů o obecní byt totožnou pro všechny městské části, a to i online.

Jednotná žádost přináší řadu výhod: člověk vyplní pouze jeden formulář, ale nadále



Před necelým rokem začala poblíž Holáseckých jezer výstavba desítek bytů a mateřské školy. V jednom bytovém bloku (na snímku vlevo) vznikne zhruba za dva roky 84 bytů s dostupným nájemným pro seniory a doplňkovými službami. Ve druhém buduje soukromý developer rodinné bydlení (vpravo). Základová deska uprostřed patří školce. V popředí vpravo je znatelná konstrukce vjezdu do sdílených podzemních garáží. Foto: MMB

zůstává možnost zaškrtnout přímo v něm i více preferovaných městských částí.

Dokument bude možné podat dosavadními způsoby, a to osobně, poštou, datovou schránkou a nově také půjde jej vyplnit online a odeslat elektronicky prostřednictvím Portálu občana, přes který bude žádost doručena na všechny žadatelem vybrané městské části současně. Občané budou po přijetí žádosti městskou částí vyrozuměni o zařazení do evidence žadatelů na příslušném území.

Připravuje se osvěta pro studenty i seniory

Vzhledem k tomu, že zejména mladí lidé mají velmi malé povědomí o možnosti řešení své bytové situace prostřednictvím pronájmu obecního bytu, připravuji ze své pozice náměstkyně primátorky spolu s Bytovým odborem a Kanceláří marketingu a cestovního ruchu Magistrátu města Brna osvětu pro středoškoláky a studenty vysokých škol, která jim představí možnosti

obecního nájemního bydlení v Brně. Seznámí je s podmínkami pronájmů, ale i s typy obecního bydlení, zejména startovacími byty, družstevním bydlením pro mladé, ale i s běžnými obecními byty.

To vše z důvodu, aby se mladá generace nestěhovala za levnějším bydlením za hranice Brna. Mnozí nevědí, že právě město nabízí velmi přijatelné ceny nájmu v bytech.

Nezapomínáme ani na informovanost starší generace, a proto je dalším plánem osvěta o možnostech seniorského bydlení. Formou srozumitelné brožury budou seniorům představeny možnosti bydlení v Brně v závislosti na stupni jejich samostatnosti, od dostupného bydlení pro seniory až po sociální služby (terénní, ambulantní, pobytové), včetně kontaktů.

Město získalo klíčové pozemky v lokalitě Trnitá



Jiří Oliva
radní města Brna,
Sociální demokracie

Zastupitelstvo města Brna na svém zářijovém zasedání schválilo nabytí posledních pozemků nutných pro výstavbu protipovodňových opatření v lokalitě Trnitá.

Vyřešili jsme tak problém, který se zdál být dlouhé roky neřešitelný. Původní vlastník totiž požadoval po městě za své pozemky mnohonásobně vyšší cenu, než stanovil znalecký posudek.

Na to město nemohlo přistoupit, a protože pozemky nutně potřebuje k realizaci protipovodňových opatření, hrozilo zdoluhavé vyvlastňovací řízení. Přitom protipovodňová opatření jsou zásadní podmínkou rozvoje území nové jižní čtvrti, ať už se jedná o výstavbu nového nádraží, nebo bytových domů.

A jelikož právě developři mají zájem o co nejrychlejší budování protipovodňových opatření, podařilo se nám najít řešení ve spolupráci s jedním z nich. Developer od majitele koupil poslední dva potřebné pozemky a nyní je prodá městu Brnu pouze za cenu stanovenou znaleckým posudkem, kterou původní vlastník odmítal akceptovat a požadoval po městě cenu téměř trojnásobnou. Je to velké vítězství zásadového přístupu města, díky kterému se podařilo nejen ušetřit mnoho milionů z rozpočtu, ale hlavně může začít realizace protipovodňových opatření i na Trnitě. Velký dík patří společnosti MS Trnitá 2, která svým konstruktivním a osvěcujícím přístupem umožnila vyřešení problému.

Pokud vše půjde bez potíží, mohla by samotná realizace protipovodňových opatření v etapách IX, X a XI Trnitá a tím i rozvoj celé okolní lokality začít už v příštím roce. ■

Koncepce „civilní ochrany“ chybí nebo se o ní jen neví



Tomáš Skřička
zastupitel města Brna,
SPD, Trikolora, Moravané a NK

Známe sice zkoušky sirén, které znějí každou první středu v měsíci ve 12 hodin po dobu 140 vteřin nepřerušovaným tónem, ale dál...?

Jsme v Brně připraveni na nenadálé situace (výpadky energií a služeb)? Víme, kam se případně schovat? Víme, jak se zachovat? V Brně jsou rozestaty desítky krytů s kapacitou kolem 100 osob, ale téměř nikdo neví, kde se nacházejí.

Poněkud znepokojující je zjištění, že branná výchova se ze škol vytratila a nebyla adekvátně nahrazena. Podle informací Hasičského záchranného sboru České republiky je kapacita protiletectvých krytů pouze pro přibližně 3 % obyvatel.

Kdo je připraven, není zaskočen. Války na Balkáně v 90. letech 20. století byly docela blízko, stejně jako konflikt na Ukrajině. Ale nemusí nás zaskočit jen válka. I s rozsáhlými přírodními katastrofami máme své zkušenosti a může dojít k řadě havárií (chemických, jaderných a dalších).

Všichni si sice přejeme, aby k ničemu podobnému u nás nedošlo, ale stejně – připravení a informování bychom měli být: co dělat, kam jít, jaké mít zásoby, jaké nezbytné vybavení. Přeji všem pevné zdraví, pozitivní mysl a životní pohodu. ■

Vánoce klepou na dveře



Kristýna Černá
zastupitelka města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Brněnské Vánoce se blíží. Jejich kvalitu a přínos pro město ocenily dvě renomované tuzemské soutěže.

Čtenáři si jistě vzpomenou, že loňský ročník všech adventních trhů v centru města se nesl v duchu titulu Evropského hlavního města Vánoc 2024.

Do horké fáze příprav letošního ročníku pak vstupujeme s dalšími dvěma aktuálními oceněními, která dokazují, že Brněnské Vánoce patří mezi špičkové festivaly a Brno je město, které stojí za to navštívit i v zimě. Aktuálně si Brněnské Vánoce přivezly ocenění Top Rated pro projekty s vysokou přidanou hodnotou z prestižní soutěže Zlatý středník, kde porotci vyzdvihli kvalitu komunikace a působení v regionálním kontextu.

Již v červnu je pak výroční ceny České eventové asociace ocenily 3. místem za výraznou lokální identitu, kreativní koncept i mezinárodní přesah. Celkově tak festival na tuzemském a mezinárodním poli bodoval za poslední roky již osmkrát.

Ještě důležitější než umístění v soutěžích je ale spokojenost návštěvníků. I ta má podle dat z loňského průzkumu agentury Focus vzrůstající tendenci. Vánoční trhy by například svým známým doporučilo 74 % návštěvníků a o 14 % se zvýšil počet lidí, kteří do Brna přijeli cíleně kvůli nim.

Jsem ráda, že v letošním roce bude posílen program pro děti, který se snažím sama aktivně vymýšlet a prosazovat. Věřím, že Vánoce jsou svátky, které si všichni chceme udělat krásné především kvůli dětem, a velmi se těším, až je s těmi svými strávím v centru našeho krásného města. ■

Nový fotbalový stadion musí být jedině za Lužánkami



Jana Drápalová
zastupitelka města Brna,
Zelení a Žít Brno

Nový stadion za Lužánkami slibovaly desítky let všechny politické reprezentace města.

Stejně tak dlouho se ale táhl spor o vlastnictví komunikací a staveb na pozemcích města, který záměr brzdil. I to byl jeden z důvodů, proč vedení městauložilo Kanceláři architekta města Brna vyhledání nové lokality. To se ale vůbec nepodařilo. Nápad zbourat cyklistický velodrom Favoritu Brno, aby se místo něho postavil fotbalový stadion, je totiž velmi, velmi špatný.

Město už jednou slibovalo cyklistům i atletům nová sportoviště. Velodrom měl vyrůst v Komárově a atletická hala u univerzitního kampusu v Bohunicích. Oba záměry vedení města odepsalo stejně jako vynaložené desítky milionů za projektové dokumentace.

Naopak nápad postavit vedle plaveckého stadionu za Lužánkami kombinovanou halu pro oba tyto sporty je dobrý. Atleti nemají v zimě vůbec kde trénovat a cyklistická dráha s dřevěným povrchem a se současnými parametry v Brně rovněž chybí. Ale kvůli tomu není nutné rušit velodrom. A všechny tyto plány budou stát několik miliard korun. Takže pokud se objevila šance, že fotbalový stadion zaplatí soukromý investor, může to mít pro město hned několik benefitů. Fotbal se vrátí za Lužánky a městu zbyde víc peněz na ostatní sporty, které si v Brně rovněž zaslouží důstojné podmínky.

Poslední Zastupitelstvo města Brna schválilo podporu vybudování fotbalového stadionu za Lužánkami s dovětkem: pokud to bude právně a technicky možné. Budeme z opozice pečlivě hlídat, aby tento slib nezůstal jenom politickou proklamací. ■

Nové prostory Brna: soulad designu, brandu a funkce



Kateřina Jarošová
zastupitelka města Brna,
ANO 2011

V posledních dnech se otevřely hned dva nové moderní prostory – Informační centrum rozvojových staveb v parkovacím domě Domini Park na Panenské a Socio Info Point na Křenové. Oba spojuje jasná brněnská identita, kterou na první pohled poznáte.

Velké prosklené výlohy doplňují polepy se svislicemi, které se stávají symbolem města. Jsou výrazné, efektní a člověka okamžitě zaujmou. Stejně jako u silných značek – když je uvidíte, hned víte, že je to Brno. Není to jen design. Je to pocit, že město má jasný rukopis, že se umí prezentovat moderně a sebevědomě. Když projdete kolem, přitáhne vás světlo a průhlednost těchto prostor, otevřenost směrem k lidem. A přesně taková má být i komunikace města.

Toto je cesta, jak vytvářet místa, která nejsou jen praktická, ale také krásná a zapamatovatelná. Místa, kde se vizuál mění ve značku a značka v zážitek. Brno tím dává jasně najevo: jsme město s identitou, na kterou můžeme být hrdí. ■

Gólová šance pro nový fotbalový stadion



Marek Lahoda
zastupitel města Brna,
Česká pirátská strana

Fotbal patří za Lužánky! To ví v Brně každý a na zářijové zasedání zastupitelstva to přišli vedení města připomenout fanoušci Zbrojovky – petici podepsalo přes 7 000 lidí.

Piráti návrat fotbalu do této lokality s více než 70letou historií podporují dlouhodobě, nyní se k nám však nečekaně přidaly i všechny ostatní politické strany. Osvojili jsme si návrh občanů a zastupitelstvo po dlouhé diskusi jednomyslně přijalo usnesení, že „souhlasí s umožněním stavby nového fotbalového stadionu v lužaneckém areálu za předpokladu, že to bude technicky a právně možné“.

Současné vedení města bez Pirátů chtělo původně stavět stadion na výstavišti na místě dnešního velodromu. Ten by však bylo prvně také třeba přemístit. Míč na stranu Lužánek teď dostal nový majitel Zbrojovky investor Kačena nabídkou, že nejen vyřeší vleklé soudní spory, které území blokují, ale celou stavbu navíc zafinancuje. Město by bylo samo proti sobě, kdyby tuto jedinečnou šanci nevyužilo.

Než se však podaří vše domluvit, čeká stadion demolice nestabilní jihozápadní tribuny. Přál bych si, aby následně v zabezpečeném areálu mohlo v mezichase vzniknout tréninkové centrum mládeže, které si občané odhlasovali v participativním rozpočtu.

A také je třeba rozhodnout, co bude se zbytkem rozsáhlého území, na jehož podobu právě dobíhá architektonická soutěž. Plánovala se tu bytová výstavba, kterou město rovněž potřebuje jako sůl. Více se dozvíme snad brzy, neboť vedení města dostalo za úkol nás o průběhu jednání každý měsíc informovat. ■

Zajistili jsme vložky zdarma pro dívky na ZŠ



Petr Bořecký
radní města Brna,
Lidovci a Starostové

Od září najdou dívky na druhém stupni základních škol v Brně menstruační vložky zdarma.

Umístěny budou na toaletách v 56 školách, které se zapojily do nového projektu podpořeného Odborem participace Magistrátu města Brna. Smyslem je nabídnout pomoc tam, kde je potřeba, a podpořit klidné a důstojné školní prostředí pro všechny.

Jde o malý, ale podle mě důležitý krok, který může mnohým dívkám ulehčit každodenní život. Menstruace je přirozenou součástí života a byla by chyba, kdyby měla být důvodem k nepříjemným chvílím ve škole. Každá dívka by měla mít možnost cítit se bezpečně a v pohodě i během školního dne.

Brno se tímto krokem zařadilo mezi první města v republice, která reagují na připravovanou změnu legislativy. Od roku 2026 bude mít každá škola povinnost zajistit dívkám hygienické potřeby zdarma. My jsme se ale rozhodli začít dřív.

Vložky bude dodávat český výrobce a město za ně zaplatí jen 1,09 koruny za kus. Roční náklady na projekt jsou kolem 800 tisíc. Peníze, které jsme díky nižší ceně vložek ušetřili, poputují do osvěty.

Zahraniční zkušenosti ukazují, že dostupnost hygienických potřeb ve školách zlepšuje školní docházku dívek a snižuje stud i stres. Proto k projektu přidáme i informační kampaň, která pomůže o tématu mluvit přirozeně a s respektem. Věřím, že je správné, když se společnost postará o to, aby se i takto citlivá témata stala samozřejmou součástí péče o naše děti.

Co se řeší na sítích?

Na sociálních sítích je vidět, která témata mezi lidmi v Brně právě rezonují. Diskuse se k nim často stočí, ať už bylo její původní téma jakékoli. Také vás něco v našem městě trápí nebo těší? Chcete to probrat s ostatními nebo získat bližší informace? Sledujte naše profily na Facebooku, X (dříve Twitteru) a Instagramu, diskutujte a ptejte se. Všude nás najdete jako BRNOMycity.



Jak to bude s dopravou na Ústřední hřbitov a po jeho areálu nejen během Dušiček?

Památka zesnulých letos připadá na neděli 2. listopadu, avšak podle zkušeností Správy hřbitovů města Brna navštěvují lidé hroby více už v předcházejícím týdnu, v němž je také volno díky státnímu svátku 28. října.

Už od pátku 24. října budou mít brněnské hřbitovy upravenou otevírací dobu, a to zpravidla od 7 do 19 hodin. Jako každý rok budou v tomto období strážit pohřebiště hlídky Městské policie Brno. Kromě kontrol a předcházení výtržnostem a krádežím se budou věnovat i dopravní situaci.

Ústřední hřbitov města Brna patří mezi největší pohřebiště u nás. V letošním roce se sešlo několik oprav v okolí hřbitova i přímo v jeho areálu, kde se rekonstruuje cestní síť a stavbaři se s pracemi stále posunují.



V areálu je tedy nutné dávat větší pozor, protože se zde pohybují pracovní stroje, některé části hřbitova jsou hůře dostupné a ve velmi výjimečných situacích jsou určité úseky neprůchozí. Z důvodu stavební činnosti nebude letos pravděpodobně možné vjet na Ústřední hřbitov autem, bude tam však jako každý rok jezdit minibus Dopravního podniku města Brna. Trasa i časy budou zveřejněny v dostatečném předstihu.

Pro příjezd k Ústřednímu hřbitovu zvažte využití městské hromadné dopravy. Aktuálně se buduje horkovod na Jihlavské ulici od Vídeňské směrem do Bohunic. To je spjato s částečnou uzavírkou ulice – ta je průjezdná pouze ve směru z města. Parkoviště u krematoria je otevřené, jen je nutné myslet na objížděné trasy a řízení dopravy.

Je nějaký posun v otázce budoucnosti domu, kde sídlí Univerzitní kino Scala?

Nejnutnější opravy Scaly provede město, a to už snad příští rok. Díky tomu bude zajištěna její statika. Na projekt aktuálně připravujeme žádost o stavební povolení.

O tom, co bude následovat, dál jednáme s Masarykovou univerzitou. Celý prostor vyžaduje kompletní rekonstrukci, mnohem rozsáhlejší, než je zmíněné statické zajištění.

Tiskové středisko MMB | foto: Zdeňka Obalilová

Akční nabídka 75 let

Již od 659 900 Kč bez DPH**75
let**

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: Volkswagen Transporter: 0–9,0 l/100 km a 0–235 g/km.
Uvedené ceny jsou bez DPH, pokud není uvedeno jinak.

Nový Volkswagen Transporter v akční nabídce 75 let

Nenechte si ujít skvělou cenu
již od 659 900 Kč

Větší prostor pro náklad i posádku, nejmodernější technologie vč. LED světel v základní výbavě, nejširší nabídka pohonů s několika variantami naftových, i elektrických motorů i plug-in hybrid s pohonem všech kol. Manuální i automatické převodovky v kombinaci s pohonem předních nebo všech kol.



**Užitkové
vozy**

ROS a.s.

Autorizovaný prodejce Volkswagen

ROS, a.s.

Poříčí 3, 639 00 Brno, tel.: +420 530 501 111,
www.rosauto.cz, e-mail: rosauto@rosauto.cz

V Kafkovi se prolnou tři baletní soubory

Franz Kafka „oživne“ v choreografii a režii Markéty Pimek Habalové při premiéře 24. října v Janáčkově divadle. Mnohohrstevenatá osobnost a životní osud pražského německého spisovatele a zároveň jeho texty Proces a Proměna jsou výchozím materiálem pro tvorbu původního celovečerního tanečního představení, v němž se poprvé propojí třígenerační brněnský balet – kromě hlavního souboru budou tančit také zástupci juniorského NdB 2 a seniorského NdB 3, který poprvé vystoupil na světové výstavě EXPO v Ósace.

(zob)

Festival Radosti nás vtáhne do šalivé hry iluzí a snů

Divadlo Radost se od 20. do 26. října promění v magickou laboratoř. Vypukne tady třetí ročník mezinárodní přehlídky divadla pro děti a mládež Festival Radosti. Tentokrát sem přijel tvořit atmosféru iluzí, prchavosti a snění, jak zní jeho podtitul, a zkoumat ji. Divadelníci z Česka, Slovinska, Polska, Itálie a Maďarska přivezou obsahově i formálně pestré inscenace založené na loutkách, ale i jiných výtvarných a autorských postupech. Doplní je vyhlášení soutěže o původní dramatický text, debaty s tvůrci i scénická čtení. Nevšední by mělo být setkání s britským animátorem Barrym Purvesem. Program a podrobnosti nabízí webové stránky festivalvradosti.cz.

(mak) | foto: archiv festivalu



JazzFestBrno šlape i v podzimním rytmu

České kapely se na mezinárodní jazzové přehlídce neztratí.

Že český jazz může směle konkurovat tomu světovému, ukazuje říjnový a listopadový program festivalu JazzFestBrno. Vedle mezinárodních legend Marcuse Millera a Charlese Lloyda nebo vycházející hvězdy Michaela Maya (na snímku) a dalších v něm najdeme například dvojkonzert špičkových instrumentalistů Jiřího Levíčka s triem Stay In Tunes a Ondřeje Pivce s projektem Greatest Hits 4000. Na brněnských jevištích zahrají také kapela Muff, písničkářka Marie Puttnerová nebo nestárnoucí Jiří Stivín. Informace i vstupenky lze získat na webu jazzfestbrno.cz.

(mak) | foto: Lauren Desberg

Elektro i metal. Z nabídky BATCH si vybere každý

Do víru velkoměsta už počtvrté zve festival BATCH. V kulisách brněnských nočních ulic 3. a 4. října zažijete nevšední putování za hudbou. Koncertní nabídka se rozprostřela mezi 11 klubů, kam se dostanete s jednou vstupenkou (ke koupi na jeden i oba dny). Vyrazit můžete do tradičních klubových destinací, jako je Fléda, Kabinet múz, Melodka nebo Artbar, ale je to také jedinečná příležitost pro objevování méně známých míst, ať je to husovická Sibiř, nebo Kafara v Obřanech. Více na batchbrno.cz.

(zob)

Krematoria a smuteční síně respektují majestát smrti

Jako překvapivé dědictví prezentuje nová výstava v areálu vily Stiassni krematoria a smuteční síně. Jejich architektura údajně patří k tomu nejlepšímu, co se za první republiky i za socialismu u nás stavělo, a dnes je to poněkud opomíjené. Nechybí ani příběh brněnského krematoria či obřadní síně v Židonicích a pozornost je věnována i pohřebním rituálům. Panely s texty, velkoformátové fotografie, obrazový materiál, publikace a další tematické předměty jsou návštěvníkům k dispozici do konce letošního roku.

(mak)



Sto let hlavou i rukama: know-how Šuřky žije dál

Loňské oslavy jubilea významné vzdělávací instituce završí v Domě umění výstava Hlavou a rukama. ŠUŘ v Brně (1924–2024). Od 22. října 2025 do 8. března 2026 představí návštěvníkům tvorbu pedagogů i studentů, kteří vždy spojovali umělecké vize s řemeslnou zručností v široké škále oborů od grafiky a designu až po architekturu a fotografii. Pokusí se tak zhodnotit, jaký vliv měla a má zdejší Škola uměleckých řemesel a její současná pokračovatelka na brněnskou kulturu a v širším kontextu i na vývoj českého moderního umění.

(mak) | foto: archiv SŠUD

Plánujeme město pro všechny, nejen pro zdravé lidi jezdící autem

Kam v Brně byste pustili beze strachu samotné odrostlejší, třeba desetileté dítě? Podle Barbory Benčíkové, jedné z koordinátorek Dne architektury a rovněž autorky publikace *Brno pro všechny*, právě toto funguje jako ukazatel „citlivého plánování města“. Co to je a jak si v této otázce Brno stojí?

K našemu rozhovoru jsme se sešly na Obilním trhu. Proč zrovna tady?

Právě na Obilním trhu se dá ukázat uživatelsky příjemné místo. Je tady oplocené hřiště, okružní síť cest, po které se může projít člověk s kočárkem nebo třeba starší člověk, navazuje na to nedávno zrekonstruovaná ulice Gorkého, kde je snížená rychlost, v křižovatkách zvýšená vozovka pro lepší přecházení a taky nadstandardní počet laviček. Lavička na ulici – ideálně s područkami pro snazší vstávání – je nezbytnost, která dovoluje si odpočinout. Pokud takové lavičky chybí na trasách k obchodům, lékárně a podobně, může to být pro někoho důvod se na cestu vůbec nevydat, protože vzdálenost od domu k cíli je prostě příliš velká.

Dalo by se tedy říct, že zrovna toto místo naplňuje principy citlivého plánování města?

Rozhodně to patří k lepším příkladům a takových enkláv je po Brně více, ale na co by bylo potřeba se dál soustředit, je jejich propojení. Když zůstanu tady na Obilňáku, bezpečný koridor chybí například na Špilberk nebo do Lužánek, což jsou ale přirozené



volnočasové lokality. Citlivé plánování města neboli gender mainstreaming se soustředí na to, aby byly ve veřejném prostoru zohledněny potřeby všech: mužů, žen, dětí, starších osob nebo lidí s omezenou schopností pohybu.

A teď se tedy ten prostor orientuje převážně na koho?

Na zdravého člověka, který pracuje od devíti do pěti a pohybuje se po městě autem. To je samozřejmě důležitá složka, je to ekonomicky aktivní člověk v produktivním věku. Jeho trajektorie je z domu do práce, případně o víkendu z domu na nákup. Nicméně výzkumy ukazují, že veřejný prostor obývají právě od těch devíti do pěti jiné skupiny: senioři a seniorky anebo lidi, kteří o někoho pečují, ať už o děti, nebo naopak o své rodiče, prarodiče a podobně. Jejich trasy jsou odlišné: ráno míří do školky, do školy, na nákup, s rodičem k lékaři. Dalším specifickým hlediskem je bezpečí: ženy například častěji volí trasy, které jsou dobře osvětlené nebo se tam pohybuje víc lidí.

Kdo je průkopníkem tohoto tématu? A jak je rozšířené v Česku?

Za průkopníka se považuje Vídeň, kde se s těmito myšlenkami pracuje už od 90. let. Citlivé plánování není jen o samotném navrhování změn a jejich aplikaci, ale taky například o sběru dat. Vídeň má v tomhle několik desetiletí náskok, protože má přesně

zmapované, jakým způsobem obyvatelstvo veřejný prostor užívá nebo neužívá, a podle toho se dál řídí. V Česku jsme zatím na začátku. Nicméně ve všech evropských městech, která si vzala citlivé plánování za své, ať už je to Vídeň, Stockholm, nebo Barcelona, kvalita života pozorovatelně roste. Věřím, že je to cesta i pro Brno.

Text a foto: Radka Loukotová

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedeye.brno.cz.

Festival Den architektury se letos v Brně koná od 2. do 7. října a zaměřuje se například na mimořádné ženy v architektuře i na 130. výročí narození Bohuslava Fuchse. Jedna z komentovaných procházek se věnuje i citlivému plánování města. Více na webu denarchitektury.cz. Brožuru *Brno pro všechny* od Barbory Benčíkové a Petry Hlaváčkové najdete volně ke stažení na stránkách sdruzeny.org.



Brněnská pětadvacítka vítá běžce všech věkových kategorií.

Brněnská pětadvacítka naváže na slavnou historii

Tradice trvající déle než 50 let, to je běžecký závod Brněnská pětadvacítka, který se poprvé konal již v roce 1967. Letošní ročník se odehraje v neděli 19. října od 11 hodin, start i cíl jsou u Olympie Brno. „Historie závodu je bohatá, startovala zde řada vynikajících běžců i osobností, žokej Václav Chaloupka či silák Franta Kocourek. Obrovské uznání patří Karlu Fuksovi, který absolvoval všechny ročníky,“ říká ředitel Aleš Čtvrtníček. Více na behejbrno.com.

(mad) | foto: Ondřej Lokos

Draci opět ovládli baseballovou extraligu

Chuť vítězství se neomrzí – a to ani když si ji dopřáváte po šestadvacáté. Svě o tom vědí baseballisté z klubu Draci Brno, kteří v rozhodující sérii extraligy zdolali taktéž brněnské Hrochy. Pro ty se jednalo již o třetí neúspěšné finále. V posledním zápase, který šampioni vyhráli 4:0, se homerunem blýskl Jose Colina.

(mad)

Vodova hostí nejlepší světové tanečníky

Smím prosit? Tuhle obvyklou výzvu k tanci na Vodově možná neuslyšíte, zato budete svědky špičkových tanečních výkonů, z nichž se vám zatají dech. Ve dnech 17.–19. října se zde chystá festival Brno Open, jehož součástí bude 18. října mistrovství světa v latinskoamerických tancích a mistrovství světa showdance ve standardních tancích. „Na tento turnaj se budeme co nejintenzivněji připravovat. Chceme prolomit hranici finále a na domácí půdě se dostat mezi nejlepší páry světa,“ uvedla mistryně ČR v latinskoamerických tancích Tereza Kučerová. V programu vystoupí také hvězdy televizní show Stardance. Vše podstatné se dozvíte z webu brnoopen.eu.

(mad)

Kometa vstoupila do sezony ve velkém stylu

Hokejová Kometa má dlouhodobě pověst týmu, kterému začátky sezon spíše utíkají. Jenže letos je tato reputace prolomena. V době psaní tohoto článku má tým po čtyřech zápasech čtyři výhry a jeho hráči vévodí statistikám.

Že má mistrovský tým i letos značnou sílu, ukázaly už výsledky v Lize mistrů, kde se Kometa utkala se špičkovými evropskými týmy. Do soutěže vstoupila výhrou 4:1 nad švédským Brynåsem a s dánskými buldoky z Odense si poradila 5:2.

Následně si sice odnesla porážku v prodloužení s Bolzanem a legitimní prohru s Bernem, ale i tak se v tabulce vyhřívá na pohodlném devátém místě. Zápasy, které rozhodnou o případném postupu a tím i o potenciálním finančním přínosu, se odehrají doma 8. října s finskými Ilves Tampere a venku 15. října se švýcarským Zugem. Dobrý vstup do této soutěže je ale nic proti uragánu, který „modrobílá šlechta“ rozpoutala v české extralize. Čtyři zápasy, čtyři výhry, ta poslední proti stále favorizovanějším Vítkovicím hrajícím nově pod hvězdným koučem Václavem Varaďou.

I když tým jako obvykle sází na obranu, disciplínu a týmový výkon, nelze nevyzvednout dvě jména. Kapitán a reprezentant Jakub Flek má těžko uvěřitelných 8 bodů a 5 gólů, průměr je tedy více než gól na zápas! A v brance stojí neprostupná zeď Aleš Stezka, který v bojích o NHL vyzrál a momentálně se pyšní úspěšností 94,51 % i jedním čistým kontem.

Jako tradičně i letos dává Kometa šanci také mladým hráčům. Pravidelně hrají Jakub Kos a Danny Chludil, extraligový led už ochutnali také Jan Ekrt, Denis Svoboda, Jakub Zubíček a Adam Boltvan. Dá se čekat, že s rostoucí únavou ze sezony a možnými zraněními dostanou tito talentovaní hokejisté ještě více prostoru.

Staré přísloví říká, že zajáci se počítají až po honu. Zdá se ale, že myslivci v Brně jsou letos mimořádně hladoví, a pokud budou mířit přesně i nadále, máme se na co těšit.

Marek Dvořák

Hattrick je zpět ve florbalové superlize. I s novým kapitánem



Tři roky mezi nejlepšími českými týmy chyběli, teď ale florbalisté Hattricku Brno do puntíku naplňují svůj slogan „Zase naplno, zase zpátky“. Vrací se totiž do mužské superligy, kde se chtějí poprat o desátou pozici tabulky a vyhnout se sestupovým starostem. Jedním z lídrů mančafu je urostlý obránce Dominik Dvořák, který v Hattricku působí od roku 2017 a před sezonou převzal kapitánskou pásku.

Na jaře jste opanovali druhou nejvyšší soutěž a vrátili jste se do florbalové superligy. Co pro vás tento úspěch s odstupem času znamená?

Osobně jsem ho prožíval možná ještě víc než náš premiérový postup do superligy v roce 2019. Nyní jsem už byl v týmu déle a zastával jsem důležitější roli. Oslavy byly velké a je pro nás zadostiučiněním, že jsme zpátky mezi elitou.

Jaké byly uplynulé tři roky v nižší soutěži?

Náročné. První sezonu po sestupu jsme se hodně trápili, tým procházel obnovou a hodně jsme omladili sestavu. Postupně končily opory jako Luděk Ondráček, Lukáš Jalový a řada dalších. Nicméně sedlo si to výborně a týmová chemie je teď asi nejlepší za celých osm let, co jsem součástí Hattricku.

Nově jste se stal i kapitánem mužstva. Je to pro vás pocta?

Kapitánské pásky si moc vážím. Dalšími adepty mohli být Kuba Procházka nebo Jonáš Kůra, kteří taky mají spoustu zkušeností a odehraných zápasů za Hattrick. Cítím i zodpovědnost a možná menší tlak, nejde však jen o mě. V mančafu máme víc lídrů, takže věci vždy řešíme společně. Nazval bych to takovým kolektivním kapitánstvím.

Superligová sezona bude dlouhá. Jak jste se na ni připravovali?

Příprava byla dlouhá, abychom byli na úrovni nejvyšší soutěže perfektně nachystaní. Mezi první ligou a superligou je viditelný rozdíl – hlavně ve fyzice hráčů a taktické vyspělosti týmů. Kluby v nejvyšší soutěži navíc mají lepší zázemí, což se na výkonech taktéž projevuje.

Jak jste už zmiňoval, kádr se od vaší poslední účasti v superlize značně obměnil. Může to mít vliv?

Dohromady je nás asi jen čtyři nebo pět, co si to období pamatujeme. Mladší kluci to mohou mít těžší, protože budou elitní úroveň teprve poznávat při samotných utkáních. V přípravě jsme poměřili síly s podobně kvalitními soupeři, což nám nějaký obrázek dalo. Když k nám ale přijdou favorité soutěže jako Tatran Střešovice či Bohemians, budu zvědavý, jak se s nimi popasujeme.

Novinkou je, že domácí duely hrajete v hale č. 2 na Vodově, kam se vejde až 900 diváků. Vyhovuje vám nové prostředí?

Vzhledem k tomu, že trénujeme na Lesné a na Vodově se bude pokládat na zápasy gumový povrch, máme podmínky de facto všude stejné. Jako hráč tedy příliš neřeším, kde nastupujeme.

Jaké máte cíle v tomto ročníku?

Na soustředění v Liberci jsme ambice probírali. Z pozice nováčka jsme si řekli, že se chceme umístit do desáté příčky. Tím bychom se vyhnuli bojům o záchranu a zároveň bychom se kvalifikovali do předkola play-off. Jakékoliv lepší umístění by pro nás znamenalo úspěch.

Letos se stane Brno městem florbalu i díky prosincovému mistrovství světa žen, které se tady chystá. Může šampionát přilákat nové fanoušky i na vaše zápasy?

Byl bych rád, kdyby se touto cestou povědomí o florbalu v Brně rozšířilo. Určitě bychom všichni ocenili, kdyby fanoušci chodili ve vyšších počtech. Je pravda, že na některých utkáních nebývá návštěvnost taková, jakou bychom si přáli. Mnohdy ale přijde plná hala a v takových chvílích je obrovským zážitkem být na hřišti.

Tadeáš Mima | foto: Zdeněk Dolíhal

Křížovka o ceny

M	TÍMTO ZPŮSOBEM	REZIGNOVANÝ SOUHLAS	ODSTRANIT VADU	POMŮCKA: ADAMO, ANP, LENO, NEGUS	VČELÍN	ZA CO	ČÁST STROMU	MRAK	M	LATIN. KOST	POŘADÍ	ITAL. SÍDLO	ZPĚVOHRA	CVIK NA HRAZDĚ
VZOREC OXIDU TITANU				TĚSNĚ					OBEC NEDALEKO ZVÍKOVA					
NIZOZ. TISK. AGENTURA				ANGL. JEHNĚ VYSTOUPIT NA VRCHOL					NEVIDOMÝ ZABÍJAČ-KOVÁ POCHOUTKA					
SEMINÁŘ					ČÁST HLAVY CITO-SLOVCE PODIVU					POUZE (NÁŘ.) NAPOLO				
M	TITUL ETIOPIJSKÉHO CÍSAŘE	POBÍDKA POLSKÉ MĚSTO				NATRUC TIPOVAT								
1. část tajenky							MYS NĚMECKÁ PŘED-LOŽKA				EXISTOVATI	SLOVEN. JESTLIŽE SVĚTADIL		
PŘÍHODA							DOMÁCKÝ RŮŽENA PŘED-LOŽKA						GAL	ORIENTÁLNÍ KŮŇ
ČESKÝ ZPĚVÁK					ASIJSKÝ KOČOVNIK 2. část tajenky				PLOCHÁ BEDNA NA OVOCE DO TOHO MÍSTA					
SPZ ÚSTÍ NAD LABEM				ŠTĚKAT ZN. CHROMU						NĚM. ZVÍŘE 3. část tajenky				
ZVRATNÉ ZÁJMEMO			SPZ OKRESU ČESKÁ LÍPA DEN (Z REC.)				ŽENSKÉ JMÉNO (9. 9.) ZASTARALÉ ZÁJMEMO							
M	HOVĚZÍ KŮŽE	UMÍRÁČEK CEREMONIÁL					MOJE ANGL. PLYŠ. MEDVÍDEK				ČASOVÉ ÚDOBÍ	ZN. TERBIA BÁSNICKÝ ZÁPOR		
SPZ KOLÍNA				ŠÉF STÍNADEL				KUS TRÁVNÍKU					ANGL. CAR	POLSKÉ SÍDLO
POČÍTAČOVÁ FIRMA				TEDY ZAVARE-NINA				NÁŠ ARCHITEKT PLACENÁ JÍZDA						
MINOUT						SAŇ KILOMETR							VZOREC OXIDU SÍRNATÉHO NÁZEV HLÁSKY V	
JMÉNO HEREČKY BERNHARDTOVÉ						SPOJKA					NÁSEP			
BELGICKÝ ZPĚVÁK						OČISTA VODOU					EPOCHA			

Přijďte na virtuální prohlídku... (v tajence) v pavilonu H na brněnském výstavišti. Čeká na vás realistický model v měřítku 1 : 1 – od přednádraží přes vstupní halu, nástupiště až po zánadražní prostor s protipovodňovým parkem. Vstupné je zdarma. Více na webu nadrazi.bkom.cz.

Tři vylosovaní luštitelé se mohou těšit na knihu plnou historických fotografií a obrázků Brněnské ulice vyprávějící své dějiny (2. díl). Tajenku vložte do 21. října 2025 do formuláře na adrese www.bрно.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS

na číslo 602 770 466. Vícekrát zaslané tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (poradna Socio Info Point) byli vylosováni: Dana Smažinková, Miroslava Pospíšilová a Zdeněk Andryšek. Výhry zasíláme poštou.



Hvězdárna
a planetárium
Brno

TAM, KDE KONČÍ MRAKY, ZAČÍNÁ VESMÍR

NA HRANĚ NEBE

Od října v brněnském planetáriu
www.hvezdarna.cz

| BRNO JEDNA |

Bydlení na plný plyn!

brnojedna.cz

by **PSN** 

